

Razgled po pravniških revijah.

Gerichtszeitung (Dunaj) 1925. Vedno bolj se kaže v tem časopisu nastajajoča razlika med pravnim stanjem v Avstriji in pri nas. Člankov, ki imajo še sedaj pomen tudi za nas, je že komaj polovica, od ostalih pa jih je že precej takih, ki nas že niti najmanj ne zanimajo, ker obravnava vajo prav subtilna vprašanja posebnih tamošnjih zakonov. Prva številka je obravnavala samo eno vprašanje, posvečena je bila zopet reformi bračnega prava. Za uvod je prinesla od dr. B. Kafke: »Das tschecho-slowakische Ehescheidungs- und Ehetrennungsrecht« (str. 1.), dva druga članka pa propagirata razvezo bračne vezi, kar naj določi zakon i. s. dr. A. Lenhoff »Richtlinien einer Ehe-rechtsreform« (str. 4.) in dr. K. Satter: »Entwicklungsstufen des Ehescheidungsrechtes« (str. 8.). V neki poznejši številki pa zatrjuje dr. E. Hoffmansthal: »Leichte Trennbarkeit der Ehe und Minimalprogram« (str. 61), da boj za razvezo ni boj zoper prvi brak, ki je ločen in je že s tem oropan svoje vsebine, marveč boj za drugi brak. — Dr. A. Fried v članku: »Zur Lehre von der Rangordnung für die Verpfändung« (str. 24) zanika vprašanje, da je možna zaznamba vrstnega reda še potem, ko je že izvršena vknjižba zastavne pravice. — Vprašanje »Ist Streik ein Entlassungsgrund?« (str. 49) pisatelj dr. R. Schneider potrjuje. Z istim vprašanjem se pečata tudi dr. S. Camuzzi (str. 109) in dr. S. Grünberg (str. 113), ki pobijata samo nekatera izvajanja Schneiderja, ki jih je izprožila nova avstrijska zakonodaja. — Dr. L. Finkler: »Ist die Fruchabtreibung nach österreichischem Rechte strafbar?« (str. 58) pravi da ne, ker ščiti zakon samo živo in samostojno bitje, moderna biologija pa je dognala, da embrio v nobeni razvojni stopnji ni živo bitje. Glej pa dopis k temu na str. 93. — Dr. E. Fischer-Colbrie: »Über die Geltendmachung beschränkter Haftung seitens des Erben nach österr. Rechte« (str. 72). Dedič mora ugovarjati že v pravdi, ne šele v izvršilnem postopanju, da jamči samo pro viribus hereditatis. — Nasproti dosednji teoriji in praksi odgovarja dr. G. Reif na vprašanje: »Sind die Gewährfristen des § 933 ABGB von Amts wegen wahrzunehmen« (str. 75), zanikalno. — Trije članki dr. L. Fischmann: »Radio und Urheberrecht« (str. 124), dr. A. Abel: »Rundfunk und Urheberrecht« (str. 145) ter dr. A. Seiler: »Rundfunk und Urheberrecht« (str. 180) obravnavajo vprašanja, ali in koliko je zaščiten avtor tudi napram objavljanju literarnih in glasbenih del po radiju, zlasti ali je dopustno recitiranje že objavljenih del, uprizoritev dram, petje in godba. — Nasproti Krasno-polskemu in Ehrenzweigu dokazuje dr. M. Hantsch: »Erbhöferecht (Nachgiebiges Recht)« (str. 134), da je po veljavnih zakonih domačijsko pravo jus cogens. — Vprašanje, razvidno iz naslova »Ist auf das Rechtsverhältnis des Mieters zu dem von

seinem Vorgänger aufgenommenen Untermieter § 1120 ABGB anwendbar« (str. 137) pisatelj dr. H. Schnek zanika. — Pravno stališče novega tipa »Der Ausgleicher« (str. 163), ki so ga poklicale v življenje nesolidne gospodarske razmere, razmotriva dr. R. Gutmann. — V zaščito časti predlaga dr. E. Hofmansthal: »Wirksamer Ehrenschatz« (str. 169) naj se ustanove posebna državna »častna razsodišča«, katerih naloga bodi, da preiščejo dotično častno zadevo in nato javno izrečejo (publicirajo), ali je razžaljenje podano ali ne, ali je bilo izrečeno v dobri ali slabi veri, ali pa celo namenoma in kdo se je pregrešil. Kazensko sodišče naj stopi v akcijo le na podlagi posebnega pooblastila, izdanega od častnega razsodišča. — Dr. M. Klärman: »Das Recht des gesellschaftlichen Treuhänders« (str. 170) razmotriva razmerje in pravno stališče zaupnika »družbe« v različnih položajih. — Dr. A. Fried: »Sozietätsverhältnis und Einstweilige Verfügung« (str. 177) obravnava dva primera začasnih odredb iz družbinega razmerja, ko se namerava zahtevati razdružitev ali pa se zatrjuje solastnina na družbeni imovini. — Dr. O. Lachmayer: »Zur Praxis des § 176 I b St. G.« (str. 184) vprašuje, kako naj se kvalificira tatvina, ki jo je zagrešil že dvakrat radi tatvine obsojeni, pa je zamudil, da bi se mu prejšnji kazni izbrisali. — Posebna številka je izšla začetkom meseca septembra, ko so zborovali v Innsbrucku nemški in avstrijski kriminalisti. Iz te številke naj se omenijo članki: dr. E. M. Foltin: »Arzt und Strafrecht« (IV), dr. E. Höpler: »Das richterliche Ermessen nach dem neuen Strafgesetzentwurfe« (VII), dr. J. Kadečka: »Das Wesen der Fahrlässigkeit« (X), ki vidi bistvo tega v pomanjkanju zgražanja pred krivico, dr. R. Köstler: »Die Strafbarkeit des Radio-Schwarzhörens« (samo upravno kaznivo), dr. A. Lenz: »Denkschrift über die Ausgestaltung des strafrechtlichen Unterrichtes« (XI), predlaga, da se med učne discipline na pravni in državoslovni fakulteti privzame tudi pouk v kriminalistiki, in dr. E. Seelig: »Das Fruchtabtreibungsproblem und der Notstandsparagraph« (XVI). — Članki, ki jih ne navajamo, se pečajo zlasti s stanovanjskim zaščitnim zakonom, z novelo k poravnalnemu redu, z zakonom »o zlatih bilancah«. Zlasti je veliko število razprav in člankov, ki jih je diktirala skrb za dobro in hitro civilno sodstvo. Predlagajo se najrazličnejša sredstva, da bi se civilne pravde pospešile (skrajšanje zapisnikov, obligatorno zasliševanje strank pred pričami, uporabljanje sodnikov za razsodnike), obenem pa ohranila enotnost sodstva s tem, da se ne bi omejevale revizije. Vidi se, da smatrajo Avstrijci dobro sodstvo za temelj pravne države.

Dr. R. S.

